

1 חוק המוזיאונים, התשמ"ג-1983

פרק א': הגדרות

1. הגדרות

בחוק זה -

"השר" - שר החינוך והתרבות ²;

"המנהל" - המנהל הכללי של משרד החינוך והתרבות ³ או מי שהוא הסמיך לכך;

"המועצה" - מועצת המוזיאונים שהוקמה לפי סעיף 10;

"מוזיאון" - מוסד שלא למטרות רווח שיש בו אוסף מוצגים בעל ערך תרבותי, המציג באופן קבוע את האוסף או

חלק ממנו לציבור, ומטרת התצוגה היא חינוך, לימוד או עינוג;

"הנהלת מוזיאון" - מי שמוזיאון הוא בשליטתו או בניהולו.

פרק ב': מוזיאונים מוכרים

2. אכרזה על מוזיאון מוכר

(א) השר רשאי, לאחר התייעצות במועצה, להכריז על מוזיאון פלוני, כעל מוזיאון מוכר לענין חוק זה.

(ב) בבואו להכריז על מוזיאון כאמור ישקול השר, בין השאר, טעמים שבטובת הציבור ובצרכי שמירתם של מוצגים

הנמצאים במוזיאון.

(ג) אכרזה כאמור יכול שתהיה אף לגבי מוזיאון המתנהל על פי חיקוק.

(ד) אכרזה לפי סעיף זה תפורסם ברשומות.

3. חובות והגבלות למוזיאונים מוכרים

השר רשאי, לאחר התייעצות במועצה ובאישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, להתקין תקנות בעניינים אלה, לכלל

המוזיאונים המוכרים או לסוגים מהם:

(1) חובתה של הנהלת המוזיאון -

(א) להעסיק עובדים מקצועיים לפי תקן שייקבע;

(ב) לשמר את המוצגים ולדאוג להחזקתם ולהצגתם לציבור בצורה נאותה;

(ג) לנהל רישום ותיאור של כל המוצגים הנמצאים במוזיאון ולצלמם;

(ד) למסור לציבור מידע על מוצגים הנמצאים במוזיאון;

(ה) לפרסם קטלוגים ופרסומים אחרים;

(ו) לקיים פעילות חינוכית ותרבותית במוזיאון וכן התנאים לפעילות זו;

(ז) לקיים הוראות בענין בטחון ובטיחות;

(ח) להגיש דין וחשבון שנתי על פעילות המוזיאון;

(2) הגבלות על הנהלת המוזיאון בדבר -

(א) מכירת מוצגים, הוצאתם מן הארץ, חילופי מוצגים, העברתם שלא בתמורה, השמדתם או סילוקם;

(ב) פעילות מסחרית ופרסומת בין כתלי המוזיאון, במישרין או בעקיפין;

(3) הכשרתם המקצועית של העובדים וכללי אתיקה;

(4) תשלום דמי כניסה, הנחות ופטורים.

4. חופש פעולה

הנהלת מוזיאון מוכר היא בת חורין לכלכל כטוב בעיניה את ענייני המוזיאון במסגרת תקנונו ותקציבו, ובכפוף להוראות חוק זה והתקנות לפיו.

5. השתתפות בתקציב

(א) חלוקת הסכום שנקבע בתקציב המדינה כהשתתפות בתקציב מוזיאונים מוכרים תיעשה בידי השר לאחר התייעצות במועצה.

(ב) נראה למנהל כי הנהלת מוזיאון מוכר לא מילאה אחרי הוראה מהוראות חוק זה או התקנות לפיו, רשאי המנהל לדרוש ממנה שתמלא אחרי ההוראות תוך תקופה שלא תפחת משלושים ימים; לא נענתה הנהלת המוזיאון המוכר לדרישה, יהא המנהל רשאי, לאחר התייעצות במועצה, להורות כי סכום שלא יעלה על מחצית הסכום שהוקצה כהשתתפות המדינה בתקציבו באותה שנת כספים לא יועבר אליו.

(ג) האמור בסעיף קטן (ב) אינו גורע מאחריות פלילית לפי סעיף 15 או לפי כל דין אחר.

6. עיקול, שעבוד ופירוק

(א) מוצג שבבעלותו של מוזיאון מוכר לא יהיה ניתן לעיקול או לשעבוד.

(ב) מוזיאון מוכר שהוא תאגיד שהחליט על פירוקו מרצון או שניתן צו לפירוקו, מוצג שבבעלותו לא ייכלל בין הנכסים הניתנים לחלוקה בין נושי התאגיד, לא יימכר ולא יועבר בדרך אחרת, אלא יועבר לבעלות המדינה או לבעלות מוזיאון מוכר אחר כפי שיוורה בית המשפט המחוזי שבתחום סמכותו נמצא המוזיאון המוכר ולתקופה שיקבע.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו על אף האמור בכל חיקוק או הסכם.

7. העברת מוצגים למשמרת

(א) נראה למנהל כי הנהלת מוזיאון מוכר לא מילאה אחרי הוראה מהוראות התקנות לפי סעיף 3(1)(ב), ולדעת המנהל נשקפת למוצג הנמצא במוזיאון המוכר סכנת פגיעה, נזק, השמדה או אבדן, או נראה למנהל כי הנהלת מוזיאון מוכר עומדת לפעול בניגוד לתקנות לפי סעיף 3(2)(א), רשאי הוא לפנות, אל בית המשפט המחוזי שבתחום שיפוטו נמצא המוזיאון המוכר בבקשה להורות על העברת המוצג למשמורתה של המדינה או למשמורתו של מוזיאון מוכר שיקבע בית המשפט, והכל לתקופה ובהתאם להוראות שיקבע בית המשפט.

(ב) בית המשפט רשאי לתת צו ביניים וכל צו אחר שנראה לו דרוש לשם שמירת המוצג עד תום ההליכים בפניו.

(ג) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות סדרי דין לבקשה לפי סעיף זה.

פרק ג': מוזיאונים פרטיים

8. מוזיאון פרטי

(תיקון התשס"ט)

(א) לא ישתמש אדם בכינוי "מוזיאון" לגבי מוסד שאינו מוזיאון מוכר, והנמצא בשליטתו או בניהולו, אלא בציון שהוא מוזיאון פרטי.

(ב) תאגיד שמטרה ממטרותיו היא ניהול של מוזיאון שאינו מוזיאון מוכר, לא יירשם בשם הכולל את הכינוי "מוזיאון" אלא בתוספת המלה "פרטי".

(ג) לענין סעיף זה אחת היא -

(1) אם השימוש בכינוי מוזיאון הוא בלשון העברית או בשפה אחרת;

(2) אם השימוש הוא בנפרד או בסמיכות או בצירוף לכינוי אחר.

(ד) הוראות סעיף זה לא יחולו לגבי מוזיאון שנוסד בחוק.

9. פרסום מטעה

נעשה פרסום הכולל את הכינוי "מוזיאון" לגבי מוסד שאינו מוזיאון מוכר, ולא הוספה בו המלה "פרטי", רואים את האדם שהמוסד נמצא בשליטתו או בניהולו, כמשתמש בכינוי האמור, זולת אם הוכיח שלא הוא גרם לפרסום ושנקט צעדים נאותים למניעת הפרסום בידי הכפופים למרותו או הקשורים אתו בדרך אחרת בעניני יחסי ציבור; לענין זה, "פרסום" - פעולה שבוצעה כמתואר בהגדרת "פרסום" בסעיף 2 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

פרק ד': מועצת המוזיאונים

10. מינוי המועצה והרכבה

(א) השר ימנה מועצת מוזיאונים בת עשרים ואחד חברים, מהם ששה עובדי המדינה, חמישה אנשי מקצוע בתחום המוזיאונים, חמישה אנשי ציבור, שלושה נציגים של עיריות שיקבע אותן השר, נציג אחד של מועצה מקומית שיקבע אותה השר ונציג אחד של מועצה אזורית שיקבע אותה השר.

(ב) השר ימנה את יושב ראש המועצה מבין חבריה.

(ג) הודעה על מינוי המועצה, על מינוי יושב ראש המועצה ועל כל שינוי בהרכב המועצה, תפורסם ברשומות.

11. תקופת כהונה

(א) תקופת כהונתה של המועצה תהיה שלוש שנים מיום מינויה.

(ב) מועצה חדשה תכלול לפחות שליש מחברי המועצה היוצאת, ובהם לפחות שני עובדי המדינה, איש מקצוע אחד, איש ציבור אחד ונציג אחד של רשות מקומית.

(ג) השר רשאי לבטל מינויו של חבר המועצה אם נעדר מחמש ישיבות רצופות של המועצה ללא סיבה מספקת, או על פי המלצת שני שלישים של חברי המועצה.

(ד) ניתן למנות חבר המועצה לתקופת כהונה נוספת, אולם אנשי המקצוע, נציגי הציבור ונציגי הרשויות המקומיות מבין חברי המועצה לא יכהנו יותר משתי תקופות כהונה רצופות.

(ה) נפטר חבר המועצה, התפטר או בוטל מינויו, ימנה השר חבר אחר תחתיו והוא יכהן עד תום תקופת הכהונה של החבר שבמקומו נתמנה.

(ו) קיום המועצה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר המועצה, או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו.

12. ועדות וסדרי עבודה

(א) המועצה רשאית למנות ועדות, מבין חבריה או שלא מביניהם, ולהעביר להן מתפקידיה, ולפקח על עבודתן.

(ב) המועצה תקבע את סדרי הדיון בישיבותיה ובישיבות הוועדות שמינתה, במידה שלא נקבעו בתקנות לפי חוק זה.

13. תפקידי המועצה

ואלה תפקידי המועצה:

(1) לייעץ לשר -

- (א) בדבר התקנת תקנות לפי חוק זה;
- (ב) בדבר השתתפות בתקציבי מוזיאונים מוכרים לפי סעיף 5(א);
- (ג) בכל ענין אחר הנוגע לביצוע חוק זה;
- (2) לייעץ למנהל בענין אי תשלום סכום השתתפות בתקציבו של מוזיאון מוכר לפי סעיף 5(ב);
- (3) להמליץ בפני הנהלת מוזיאון מוכר כל המלצה הנראית לה בענין פעילותו של אותו מוזיאון.

פרק ה': הוראות כלליות

14. פיקוח

המנהל או מי שהוא מינה יפקח על המוזיאונים והוא רשאי להיכנס בכל עת סבירה לכל מוזיאון כדי לבדוק אם קויימו הוראות חוק זה והתקנות לפיו.

15. עונשין

העובר על הוראה מהוראות חוק זה או התקנות שלפיו, דינו - כפל הקנס שנקבע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

16. אחריות לעבירה

נעברה עבירה לפי חוק זה או התקנות שלפיו בידי חבר-בני-אדם, יאשם בעבירה גם כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה מנהל פעיל או עובד בכיר האחראי לאותו תחום, אם לא הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושהוא נקט בכל האמצעים הסבירים להבטחת שמירתו של חוק זה והתקנות שלפיו.

17. שמירת הוראות

הוראות חוק זה והתקנות שלפיו אינן גורעות מחובה המוטלת על פי כל חיקוק אחר.

18. דין המדינה

הוראות חוק זה יחולו גם על המדינה.

19. ביצוע ותקנות

השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, לאחר התייעצות במועצה ובאישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות בדבר דרכי פיקוח על מוזיאונים.

20. תחילה

- (א) תחילתו של חוק זה, למעט פרק ד', ביום כ"ה באדר ב' התשמ"ד (1 באפריל 1984).
- (ב) תחילתו של פרק ד' ביום כ"ג באלול התשמ"ג (1 בספטמבר 1983).

21. הוראות מעבר

מוסד שאינו מוזיאון מוכר ושערב תחילתו של חוק זה נכלל בשמו המונח "מוזיאון", מותר להמשיך ולהשתמש לגביו בשם האמור שלא בציון שהוא מוזיאון פרטי, עד תום ששה חדשים מן היום האמור בסעיף 20(א).

זבולון המר

ראש

הממשלה

שר החינוך

והתרבות

חיים הרצוג

נשיא

המדינה

[1] [ס"ח 1084](#), התשמ"ג (30.6.1983), עמ' 113.

תיקון: [ס"ח 2206](#), התשס"ט (5.8.2009), עמ' 299. [הצ"ח - כנסת 230](#), התשס"ח, עמ' 300.

[2] [הסמכות הועברה לשר המדע, התרבות והספורט \(י"פ 4820, התש"ס, עמ' 1088\)](#).

[3] [על אף העברת סמכות השר, לא הועברה סמכות המנהל - למנהל הכללי של משרד המדע, התרבות והספורט](#).

//